

Referat af Nej til Atomvåbens landsmøde i Roskilde februar 1987:

Lørdag formiddag 14/2: Diskussion om NTAs deltagelse i Verdensfredskongressen 1986.

Troels Toftkær fra østgruppen, en af NTAs repræsentanter i forberedelsesarbejdet, lagde for med en kort vurdering af arbejdets forløb. Han konkluderede at resultaterne alt i alt havde været indsatsen værd, men beklagede at man bagefter nok havde forsømt at følge arbejdet tilstrækkeligt op - på grund af manglende kræfter. Iøvrigt henviste han til sin og Inger Staahls udførlige redegørelse i Ekstra-posten uge 5, 1987.

Plenumkommentarer: Om verdensfredskongressen i det hele taget var den almindelige holdning at kongressen havde givet den danske befolkning et negativt indtryk af fredsbevægelsen, men at selve deltagerne på kongressen havde fået meget ud af den. Flere landsmødedeltagere der også havde været med kongressen fortalte således at de havde fået mange personlige værdifulde kontakter ved at deltage.

Specielt om NTAs rolle i forberedelsesarbejdet var der almindelig enighed om at vi ved vores deltagelse her stort set havde nået det mål vi satte os ved landsmødet i foråret 86 i Holte: at henlede opmærksomheden på de østeuropæiske dissidenter (fx Charta 77s) vilkår og rolle i fredsarbejdet. Desuden nævnte flere at NTA ved sin indsats var trængt igennem med sine synspunkter om især de uafhængige bevægelser i øst en del steder, og at vores alliancefrihed var blevet understreget, og nu fx også anerkendes af en del borgerlige politikere. Også i det fredspolitiske arbejde i provinsen havde nogle kunnet mærke en positiv afsmitning fra vores indsats i forberedelsesarbejdet.

Af kritikpunkter blev det fremført at det stadigvæk kun var i ret snævre, politisk bevidste kredse man havde bidt mærke i hvad NTA står for - i den brede befolkning opfattes "fredsbevægelsen" som ét samlet begreb, og hér har verdensfredskongressen (VFK) efterladt et negativt indtryk - og dét ikke blot på grund af slagsmålene, men også på grund af avisskriverierne inden VFK om forsøgene på at udelukke Charta '77 m.fl.; det falder tilbage på fredsbevægelserne som helhed, og dermed også på os.

Judith Winther (international gruppe) var enig i at det var vigtigt at prøve at påvirke/presse kredse som socialdemokratiet, det radikale venstre og nogle af de ikke-DKPske fredsbevægelser til at tage spørgsmål som de østeuropæiske dissidenter op, og at vores arbejde i forbindelse med VFK derfor nok havde haft en gavnlig virkning i Danmark, men at kongressen også måtte bedømmes internationalt, og at det her var hendes vurdering at den ikke havde rokket spor ved de officielle østlige fredsråds standpunkter - tværtimod har vi måske skadet vores muligheder for at påvirke dem fremover ved at skabe så meget opmærksomhed om dissident-spørgsmålet i forbindelse med deres kongres. Judith frygtede at vi dermed kunne have krænket deres stolthed, og mente at VFK havde været en dårligt valgt lejlighed til at fremføre vores østkritik - hellere skulle vi have holdt os helt væk.

Troels nævnte som et tegn på at noget var blevet ændret hos de officielle fredsråd i Østeuropa, at Evgenia Kironova, næstforkvinde i det bulgarske fredsråd, havde udtalt sig forholdsvis positivt om dissidenterne, men var iøvrigt enig i at man ikke skulle vente sig de store resultater af VFK på internationalt plan - den slags går meget langsomt.

Dirigenten konkluderede at forsamlingen gennemgående var tilfreds med NTAs arbejde omkring VFK - og man roste Troels og Inger for deres indsats.

Poul Schou,
NTA-Østerbro

SØNDAG FORMIDDAG:

Dagen startede med referater i plenum af gruppearbejdet lørdag eftermiddag.

Øst-vest-gruppen: Johanna Tarp (Lyngby-Søllerød og international gruppe) refererede. Jesper Knudsen (NTA-Roskilde) havde holdt oplæg. Gruppen havde bl.a. diskuteret hvordan vores og andre organisationers selvstændige blokovorskridende initiativer påvirkede regeringernes afspændingspolitik, og en del mente at der var behov for at analysere dette grundigere - man skulle passe på at ens aktiviteter ikke virkede destabiliserende. Desuden var man enige om behovet for at få mere oplysning om øst-vest-emnet ud til befolkningen, der næsten intet kender til diskussionen, også ved at vi selv gør mere for at udbrede vores mening og erfaringer. Desuden talte nogle for at vi skal gøre mere ud af problemerne i 3.verden, fx i Mellemamerika og Afghanistan. Har vi ikke kapacitet til selvstændigt at gøre så meget ud af disse emner, kan vi lave ad hoc-samarbejde med diverse komiteer/grupper der beskæftiger sig med spørgsmålene.

Iøvrigt var mange af gruppens deltagere selv engageret personligt i lokalt øst-vest-arbejde, og kunne give inspiration til de øvrige.

Nordatlantgruppen: Jens Peder Kristensen, Århus, havde holdt oplæg og refererede også fra gruppen. Det vigtigste resultat af gruppemødet var at man etablerede kontakt mellem Århus' nordatlantgruppe og den nyetablerede københavnske ditto. Hovedaktiviteten i Nordatlantarbejdet går i Danmark ud på at protestere mod atomvåbenegne krigsskibes besøg i havnebyerne. Havnebesøgene har formentlig 2 formål: Dels at vænne befolkningerne til skibenes tilstedeværelse, så de ikke virker provokerende, dels det begreb der kaldes "rest & recreation" til besætningerne, og som Jens Peder oversatte som "druk & piger". Vores argumenter mod besøgene bør bl.a. gå på at besøgene er en overtrædelse af dansk atompolitik, og at de medfører risiko for radioaktive uheld.

Af fremtidige aktiviteter er NTA-Århus ved at lave en folder om havnebesøgene, og forsøger at samle en "fredsflåde" af lystsejlere, en ide der tidligere har været brugt i Australien og New Zealand. Den 29.-31. maj er der en international aktionsweekend for havnebyer verden over. I både København og Århus vil man forsøge at lave noget i den forbindelse. Desuden vil NTA-Århus lave en nordisk konference om emnet i maj, og NTAs pjecegruppe er ved at barsele med en pjece om søoprustningen.

Jens Peder indrømmede at det kunne være svært at sammenkæde skibsbesøg i Danmark med oprustningen langt oppe i Nordatlanten, men at der var en sammenhæng, og at det var vigtigt at få den frem så meget som muligt. På spørgsmål om hvordan man fik besked om havnebesøgene svarede han at Søværnets Operative Kommando tidligere havde udsendt pressemeddelelser i forvejen, men nu havde ændret denne praksis. Til gengæld fik man ofte besked fra fredsgrupperne i den by det pågældende skib sidst havde været i.

Våbenhandelgruppen: Stig, Roskilde, refererede. Judith Winther (international gruppe) og et medlem af Landsinitiativet Sovjet ud af Afghanistan (LISA) havde holdt oplæg. Repræsentanten fra LISA havde understreget at det var vigtigt at fredsbevægelserne forholder sig til de faktiske krige rundt om i verden, og at man fx støtter de afghanske partisaners støtte om våbenhjælp, også fordi de ikke skal blive afhængige af hjælp fra nogle få lande (som USA). Judith var enig i at Afghanistan kunne være et særtilfælde hvor våbenhjælp var berettiget, men var ellers som et generelt princip helt

imod våbenhandel: i 9/10 af tilfældene bliver våbnene leveret til diktaturer der bruger dem til undertrykkelse, og det er umuligt at kontrollere hvor de våben, man sender afsted, havner. Samtidig mente Judith at et ideologisk-politisk pres i alle tilfælde er mere afgørende end militær støtte i konflikter som Vietnam og Afghanistan.

I plenumdiskussionen bagefter diskuterede man, uden at blive enige, hvorvidt NTA kan tillade sig at vurdere hver enkelt krig rundt omkring og tage stilling til om der er tale om "retfærdig" våbenbrug. Derimod var der enighed om at det er vigtigt at undersøge emnet nærmere og samle viden om Danmarks indblanding i våbenproduktion og -handel - også fordi oprustningen og udviklingen af nye våben helt bliver finansieret af handelen med "gamle", eksisterende våben. Uden handel ingen nye våben. Personer der er villige til at tage emnet op efterlyses.

Efter gruppereferater og diskussion holdt Bjarne Bonn , Roskilde, et oplæg om "Dansk sikkerhedspolitik og atomvåbensp rgsmål":

Bjarne startede med at citere Socialdemokratiets forsvarspolitiske ordfører Karl Hjortnæs' skarpe afvisning af 3 forslag som SF og VS havde fremsat i folketinget i efteråret '86 om dels et forbud mod at danske militærfolk deltog i NATO- velser hvor der indøves brug af atomvåben, dels en ændring af loven om overgangen til enhedskommandoen i krisetider, og dels et forslag om ophævelse af den såkaldte forholdsordre, der går ud på at danske milit renheder automatisk kan svare igen hvis de bliver beskudt, uden at skulle have tilladelse andetsteds fra først. Bjarne mente socialdemokraternes afvisning af de 3 forslag hang sammen med at der er opstået en kløft mellem Danmarks sikkerhedspolitik på den ene side, og vores forsvarspolitik på den anden side. Med slaget om de 572 raketter fik sikkerhedspolitiske spørgsmål pludselig en fremtrædende plads i den offentlige debat, men forsvarspolitikken rørte man ikke ved. Også fredsbevægelserne har accepteret dette skisma ved at koncentrere sig om sikkerhedspolitikken, der mest drejer sig om abstrakte deklarationer, og overlade sk nderierne om den daglige forsvarspolitiske virkelighed til ll-mandsudvalg, officerskorps m.v.

Skismaet ses i Socialdemokratiet, der på samme tid har en ny, mere progressiv sikkerhedspolitisk linje, og en gammeldags konservativ forsvarspolitisk linje, og skismaet accepteres også af venstrefløjen. M.h.t. de 3 forslag SF og VS havde stillet i folketinget mente Bjarne at de 2 første var vigtige skridt mod dansk atomv benfrihed, mens forslaget om ophævelse af forholdsordren var en stor dumhed, idet en forholdsordre må være en naturlig følge af at man overhovedet har et forsvar. At stille de 3 forslag sammen er en for rign til forsvarsministeren der kan ironisere over forslaget om forholdsordren og undgå en seriøs debat om de andre 2 forslag. Det må være bl.a. NTAs opgave fremover at nedbryde skellet mellem sikkerheds- og forsvarspolitikken.

I debatten efter forslaget mente Troels Toftk r ( st-gruppen) at forslaget om ophævelse af forholdsordren var meget fornuftigt, idet sådan nogle automatiske regler netop kan være det der f r en fremtidig krig til at bryde ud. Bjarne svarede at forholdsordren selvfølgelig b r formuleres omhyggeligt, så den f r en hensigtsmæssig udformning, men at det farlige ikke så meget ligger i selve ordren, men i det forhold at de 2 blokkes styrker i det hele taget er så tæt på hinanden, at fejltagelser kan blive skæbnesvangre.

Annette Westrup,  st-gruppen, og Flemming Sørensen, Århus, var enige i at NTA burde nedbryde skellet ved også at blande sig i debatten om hvordan Danmark skal forsvares ved at gennemarbejde principperne i en forsvarspolitik, mens Troels og Jens Peder mente at det, bl.a. på grund af vores begrænsede ressourcer, ville tjene os bedre at nøjes

med sikkerhedspolitikken, hvor vi er bedst kvalificerede.

Marie-Louise Ringgaard, NTA-Skovlunde, mente det er vigtigt at vi forholder os til den konkrete virkelighed, men at vi af hensyn til vores interne uenigheder nøjes med at udtale os om enkeltsager vi kan blive enige om i hvert enkelt tilfælde, og ikke udarbejder en samlet forsvarspolitisk holdning.

Gert Rosenkvist, Roskilde, mente vi ville blive til grin hvis vi beskæftiger os med forsvarspolitikken, hvor vi ikke er på hjemmebane og ikke behersker sproget, men hvor officererne er de professionelle.

Annette og Bjarne m.fl. svarede at det ikke er meningen at vi skal diskutere ubådes indhold og farve, men derimod principperne i en forsvarspolitik, og Flemming fremhævede at der findes masser af lettilgængeligt materiale om emnet, så det er intet problem at skaffe sig viden.

Dirigentens konklusion: Der er overvejende stemning for at vi tager den militærpolitiske situation op, men holder os til de store træk og ikke fordyber os i tekniske detailspørgsmål. Men det er i alle tilfælde en fordel at vi et sted i bevægelsen har folk der skaffer sig indsigt i emnet og kan formidle deres viden videre til de øvrige - som det gælder så mange andre emner.

Referenter:

Inger Staahl, NTA-Chr.havn

Poul Schou, NTA-Østerbro

Referat fra landsmødet i Roskilde 14.-15. februar 1987
om vor fantastiske økonomi:

Finansmester Preben forelagde budgettet for 1987, der går ud fra en minimumsbetragtning, dvs. hvad vi tror, vi i hvert fald kan klare.

De anslåede indtægter er således skåret ned fra 385.000 kr. til 240.000. Det er i overensstemmelse med driftsresultatet fra 1986. Udfra dette beløb er der så foretaget en prioritering^{ri} af de forskellige udgifter, således at nogle poster overhovedet først kommer i betragtning, dersom indtægterne stiger.

Det gælder f.eks. flyveblade og indlandsrejser.

Der er skåret ned på kontorudgifterne, og Kvartalsavisens budget er halveret, men der er penge til at udgi ve tre aviser i år. Der blev iøvrigt ikke sat spørgsmålstejn ved, om Kvartalsavisen skal fortsætte. Den er, ligesom pjecerne, med til at præge vort ansigt udadtil, og en indstilling ville kun betyde en besparelse på 10.000 kr.

Der var en række spørgsmål om udgifterne til pjecer, men det blev også understreget, at pjecegruppen ikke blot bruger penge, men også har en indtjening.

En kontant foræring fra et kollektiv i Holte blev det besluttet at anvende til en pjece, så giverne kan se et konkret resultat. Måtte det danne eksempel!

Dersom et af numrene af Kvartalsavisen ikke kan udkomme i år, skal pengene anvendes til andet offentlighedsarbejde.

Landsmødet giver et overskud på ca. 2000 kr., det skyldes navnlig den offentlige fest lørdag aften, hvilket der var nogen diskussion om det betimelig i, vi er for lidt "os selv" Overskuddet går ind i det løbende lands-regnskab.

Det blev også drøftet, om det er for dyrt for de enkelte at deltage i landsmøderne, men der blev henvist til muligheden for at søge om nedsat gebyr.

Driftsregnskabet for 1986 blev godkendt uden debat.

Næste landsmøde holdes i Albertslund. Det blev besluttet at lægge mere vægt på et seminar om vigtige aktuelle spørgsmål og undgå for megen, opslidende debat om strukturen.

Referat Flemming S.